གལཆེའིགསརའགྱུར ལོའིཟླཚེསཇུསའགོདཔ ཚེསྒྲོན རྩོམསྒྲིགཔ ཚེརྡོརའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གློག་འཕྲིན་་་་་་
འབྱོར་གསལ།2024ལོར།རང་ལྗོངས་ཀྱིས་མི་་་་
དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་་
བརྟན་པོར་བཙུགས་ནས།འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁེ་དབང་་
སྲུང་སྐྱོང་ལས་ཀའི་ལམ་སྲོལ་སྔར་བས་འཐུས་སྒོ་ཚང་
དུ་བཏང་བ་དང་།འཛད་སྤྱོད་བདེ་འཇགས་སྲུང་་་་་
སྐྱོང་ཧུར་ཐག་བྱས་པ།ཁྲོམ་རའི་སྒྲིག་ལམ་ཚད་ལྡན་
ཧུར་ཐག་བཏང་བ།འཛད་སྤྱོད་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་་
ཁེ་དབང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ།
འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཆེ་རུ་དང་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་་་
མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་སྐུལ་སྤེལ་ཧུར་ཐག་བཅས་་
བྱས་ཏེ།འཛད་སྤྱོད་པས་འཛད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་་་་་
དང་།འཛད་སྤྱོད་བྱེད་ཕོད་པ།འཛད་སྤྱོད་བྱེད་་་་་
འདོད་པ་བཅས་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད།
2024ལོ་ཚུན།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲོམ་ར་ལྟ་
འདོམས་ཅུས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གསུམ་པའི་དཔྱད་་་་་་་་་་་་
དཔོག་ལས་ཁུངས་གདན་དྲངས་ནས།ལྗོངས་་་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་ཚན་པ་85ལ་དྲང་གཞག་འགྲན་རྩོད་ཀྱི་་་
ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པའི་ཚོད་སྐོར་་
ལྟ་བཤེར་ལས་དོན་སྤེལ་བ་དང་།གཉེར་སྐྱོང་་་་་་་་་
པའི་དཔལ་འབྱོར་བྱེད་སྒོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
སྲིད་ཇུས་དང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་1114སྟབས་

བསྟུན་ངང་འཐེན་པར།དྲང་གཞག་འགྲན་རྩོད་་་
ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་ཚད་གཞི་ལས་འགལ་བའི་སྲིད་ཇུས་
དང་བྱེད་ཐབས་114ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་།
གནད་དོན་ཞིབ་བཤེར་ཐུབ་ཚད་10.23%ཟིན་པ་་
བཅས་རེད།
ཁྲིམས་སྒྱུར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་་་་་་་
ཆབས་ཅིགརང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲོམ་ར་ལྟ་འདོམས་་་་་་་
ཅུས་ཀྱིས་དྲ་རྒྱའི་ཉོ་ཚོང་ལ་ལྟ་འདོམས་བྱེད་ཤུགས་་་་
ཆེ་རུ་བཏང་ནས།《དྲ་རྒྱའི་ཉོ་ཚོང་ལྟ་འདོམས་ལས་
དོན་ལ་སྔར་བས་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་རྒྱུའི་མཛུབ་་་་་་་་་་་་་
ཁྲིད》བཀྲམ་པ་དང་།དྲ་རྒྱའི་ཉོ་ཚོང་གྲངས་གཞིར་་
ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བས།གནད་
དོན་གྱི་ཁུངས་སྣེ་206ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་་་་་་་་་་་
འབྲེལ།ཁྲིམས་ལྟར་ཞིབ་བཤེར་ཐག་གཅོད་ཀྱང་་་་་་་
བྱས་པ་རེད།ལྗོངས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤུས་ཚད་་་་་
རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི“གཅིག་འཐུས་རྣམ་་་་་་་་་་་་
པའི”ཞབས་ཞུའི་ས་ཚིགས་བཙུགས་ནས།ཁེ་ལས་་་་
ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་ཚོད་འཛིན་བཟོ་བའི་དཀའ་་་་་་་་་
གནད་དང་གནད་དོན་ཁག་500ལྷག་ཙམ་ཐག་་་་་་་་
གཅོད་བྱེད་རོགས་བྱས་ཡོད།
ལོ་གཅིག་རིང་།རང་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲོམ་ར་ལྟ་་་་
འདོམས་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཟའ་བཅའ་དང་།སྨན་་་་་་

རྫས།ཐོན་རྫས་ཀྱི་སྤུས་ཚད།དམིགས་བསལ་་་་་་་
སྒྲིག་ཆས་སོགས་གཙོ་གནད་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་དམིགས་་
ཏེ་ཆེད་དོན་བཅོས་སྒྲིག་བྱ་སྤྱོད་རབ་དང་རིམ་པ་་་་
སྤེལ་ཞིང་།གཅིག་སྡུད་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་པ་བརྒྱུད
“ཐོན་རྫས་གསུམ་དང་ཁྱད་ལྡན་གཅིག”གི་བདེ་་་་་་་
འཇགས་དུས་བབ་སྔར་བས་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
འཛད་སྤྱོད་རྩོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་་
ལས་ཆོད་ཆེ་རུ་གཏོང་ཆེད།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲོམ་
ར་ལྟ་འདོམས་ཅུས་ཀྱིས་དྲ་ཐོག་རྩོད་གཞི་འདུམ་་་་་
འགྲིག（ODR）ལམ་སྲོལ་འཛུགས་སྐྱོང་གཏིང་་་་་་
ཟབ་བྱས་ཏེ།གཙོ་གནད་ཁྱབ་ཁོངས་དང་གཙོ་་་་་་
གནད་ཁེ་ལས་སུ་ODRལམ་སྲོལ་ནང་འདྲེན་བྱས་
པས།2024ལོར་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ODRཁེ་ལས་་
218བར་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད།12315འཛད་་་
སྤྱོད་ཁེ་དབང་སྲུང་སྐྱོང་གི་ཐབས་ལམ་ཕུན་སུམ་་་་་
ཚོགས་སུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཏོང་བ་དང་འཛད་
སྤྱོད་པས་12315ལས་སྟེགས་ཀྱི“སྤྲིན་ཚོམ་འདུམ་
འགྲིག་ཁང”གི་ནུས་པ་བརྒྱུད་འཛད་སྤྱོད་རྩོད་་་་་་་་
གཞི་དྲ་ཐོག་ནས་འདུམ་འགྲིག་ཐུབ་ཡོད།
（བསོད་བདེ་ཆེ་བ་དང་པད་ཆོས་ཀྱིས་སྒྱུར་་་་་
ཞུས་བྱས）

ཁྲོམརའིཁོརཡུགལེགསསུབཏངབློབདེའིའཛདསྤྱོདཐུབཔརབྱསརངལྗོངསཀྱིསའཛདསྤྱོདཔའིཁེདབངསྲུངསྐྱོངལསདོནལསྐུལའདེདགཏིངཟབབཏངབརང་ལྗོངས་ཀྱིས་གཙོ་གནད་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་དམིགས་ནས་སྨན་རྫས་ལྟ་འདོམས་ནུས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྨན་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་
སྲུང་སྐྱོང་ཧུར་ཐག་བྱས་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་་་་་
གསལ།ཉེ་ཆར།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་
ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱོད་ལྟ་སྐུལ་གྱི་འགན་ནུས་ལ་གཞིས་ཚུགས་
པའི་ཐོག་ཨར་ཁང་དང་།KTVའགྲུལ་ཁང་སོགས་་་
སུ་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མི་ཁྲིམས་འགལ་སྒྲིག་་་་་་་
འགལ་གྱི་ཉེས་གསོག་ཐོན་སླ་བའི་གནད་དོན་ལ་་་་་་་་་་་་་
དམིགས་ཏེ།གྲོང་ཁྱེར་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་སྣེ་ཁྲིད་་་་་་
ནས་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་དང་མཉམ་དུ“ཞིབ་དཔྱོད་ལྟ་་་
སྐུལ་དང་།སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་སྒྱུར།ཁྲིམས་ལུགས་་་་་་་
ཁྱབ་གདལ་དྲིལ་བསྒྲགས་བཅས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི”རྣམ་་་
པའི་ཐོག་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ན་སོ་་་་
དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིར་འཚམ་པོ་མེད་པའི་བྱེད་སྤོ་་་་
སྤེལ་ཡུལ་ལ་ཆེད་དོན་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་་་་་་་
སྤེལ་བ་རེད།
གསར་འགོད་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར།2025ལོའི་་་
ཟླ་1ཚེས་14ཉིན་བཀྲམ་པའི《ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ན་སོ་དར་་་་
ལ་མ་བབས་པའི་མིར་འཚམ་པོ་མེད་པའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་་་་་་
ཡུལ་དུ་ཆེད་དོན་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་བསྟར་་་་
ཇུས་གཞི》དང་།འགན་ནུས་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་རང་རང་་
སོའི་སོའི་འགན་ནུས་ལ་གཞིགས་ཏེ།སློབ་གྲྭའི་ཉེ་འཁོར་་
གྱི་ཐ་མག་འཚོང་ས་དང་།རོལ་རྩེད་འགྲུལ་ཁང་།དྲ་ཁང་།
PSརོལ་རྩེད་འཕྲུལ་འཁོར་མྱོང་རོལ་ཁང་།ཨར་ཁང་།
KTV སོགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་དུ་མཉམ་འབྲེལ་ཞིབ་་་་་་་
བཤེར་བྱེད་རིང་།ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིར་་་་་་་་་་་
འཚམ་པོ་མེད་པའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་དུ་ན་སོ་དར་ལ་མ་་་་་
བབས་པའི་མི་འགྲོ་མི་ཆོག་པའི་མཚོན་རྟགས་བསྒར་མེད་་
པ་དང་འགྲུལ་ཁང་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་བདེ་པུའི“ངེས་པར་དུ་་
དགོས་པ་ལྔའི”ལམ་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་རྒྱུས་མངའ་མེད་པ་་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འཕྲལ།འགན་ནུས་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་་་་་་
བཅོས་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་རེད།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབས་པའི་མིར་འཚམ་པོ་
མེད་པའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་ལ་ཆེད་དོན་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ།

གོང་གི་པར་ནི་ཆེད་དོན་བྱ་སྤྱོད་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་ཆུང་གི་ལས་དོན་པས་དྲ་ཁང་ཞིག་ལ་་་་་་
ཞིབ་བཤེར་བྱེད་བཞིན་པ།
འོག་གི་པར་ནི་ཆེད་དོན་བྱ་སྤྱོད་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་ཆུང་གི་ལས་དོན་པས་རྡོ་ཐ་ཆེད་ཚོང་་་་་་་་་
ཁང་ཞིག་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་བཞིན་པ།

ཉེ་ཆར།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་མཚོ་སྨད་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱིས་་་་་་་
ཉེན་རྟོག་པའི་མི་མེད་གནམ་གྲུའི་དངོས་འཐབ་རྩལ་ནུས་དང་མི་་
མེད་གནམ་གྲུར་བརྟེན་པའི་ཕར་རྒོལ་ལག་རྩལ་གསོ་སྦྱོང་སྒྲིག་་་་་་
འཛུགས་བྱས་ཤིང་།གསོ་སྦྱོང་ནང་སློབ་སྟོན་པས་མི་མེད་གནམ་་
གྲུ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྟངས་དང་།འཕྲལ་སྡོམ་ཐག་གཅོད།དཔང་་་
རྟགས་ལེན་སྟངས་སོགས་ལ་གསལ་བཤད་ཞིབ་ཚགས་བརྒྱབ་པ་་་་
མ་ཟད།མི་མེད་གནམ་གྲུར་བརྟག་དཔྱད་སྒྲིག་ཆས་བསྒར་སྟངས་་་
དང་། སྤྱོད་སྟངས།སྒྲིག་སྦྱོར་དང་བཤིག་སྟངས་སོགས་ལ་འགྲེལ་་་
བཤད་ཞིབ་ཚགས་བརྒྱབ་པ་དང་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་བཀོལ་སྤྱོད་་
བྱས་ཤིང་།འདི་ནི་མི་མེད་གནམ་གྲུ་སྤྱོད་སྟངས་སློབ་བཞིན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་་་་་་
གསལ། ཉིན་ཤས་གོང་།གསར་འགོད་པར་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྨན་་་་་རྫས་བདེ་འཇགས་ཉེན་ཟོན་བརྡ་གཏོང་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་སྲིད་ཇུས་་་་་་དྲིལ་བསྒྲགས་ལག་བསྟར་གྱི་ཚོགས་འདུ་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར།སྨན་རྫས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་འཛིང་རགས་བརྟན་དུ་གཏོང་་བ་དང་ས་མཐོའི་སྨན་རྫས་ཐོན་ལས་ཕྱོགས་སྒྱུར་རིམ་སྤོར་ལ་སྐུལ་་་་་་་འདེད་གཏོང་ཆེད།རང་ལྗོངས་ཀྱིས་བྱེད་ཐབས་རབ་དང་རིམ་པ་་་་་་བཏོན་ནས་གཙོ་གནད་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ལྟ་འདོམས་དང་།ཉེན་ཁ་་་་་་་་འགོག་སེལ།འཕེལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་དམངས་འཚོར་ཕན་་་་་་་་་་་་་་འདོགས་པར་སྐུལ་སྤེལ་སོགས་ཐད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་པ་མ་ཟད།སྔོན་འགོག་ནན་པོ་དང་།སྒྱུར་བཅོས་ལ་སྐུལ་་་་་་་་་་་འདེད།འཕེལ་རྒྱས་འགན་ལེན་བཅས་ཀྱི་སྦྲེལ་ཐག་ཧྲིལ་པོའི་བཅོས་་སྐྱོང་མ་ལག་བཙུགས་ནས།མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྨན་སྤྱོད་བདེ་འཇགས་ལ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་ཡོད།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱིས་རིམས་འགོག་སྨན་ཁབ་དང་།གཅིག་་་་་་་་
སྡུད་ཉོ་སྒྲུབ་བྱས་པའི་སྨན་བཅོས་ཡོ་བྱད།བྱིས་པའི་མཛེས་རྫས་་་་་་་་སོགས་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཐོན་རྫས་ལ་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་མངགས་བཅོལ་ཐོན་སྐྱེད་དང་།དྲ་རྒྱའི་ཕྱིར་ཚོང་།
གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་འབྲེལ་མཚམས་སོགས་གཙོ་གནད་ལྷུ་་་་་་་་་་ཚིགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དོན་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་།དྲ་ཐོག་་་་དང་དྲ་ཕྱི་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་་་་་་་་་་བརྒྱུད།ལྷོ་ནུབ་ཞིང་ཆེན་དང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས།གྲོང་ཁྱེར་བཅས་དྲུག་གིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ས་ཁོངས་ལས་བརྒལ་བའི་ལྟ་འདོམས་་་་་་མཐུན་སྦྱོར་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ།སྨན་རྫས་ཐོན་སྐྱེད་ཁེ་ལས་དང་་་་་སྡེབ་ཚོང་ཁེ་ལས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཚད་30%ལས་མི་དམའ་བར་་་་བྱས་པ།དེ་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལྷུ་ཚིགས་སུ་བཟོ་རྩལ་བརྗེ་སྒྱུར་དང་་་་་་་ཞིབ་བཤེར་ཟིན་ཐོ་རྫུན་བཟོ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཞིབ་བཤེར་ནན་་་་པོ་བྱས་པ་དང་།གཉེར་སྐྱོང་ལྷུ་ཚིགས་སུ་སྨན་ཐོའི་སྨན་སྒྲིག་འགལ་་་ངང་བཙོངས་པ་དང་དེབ་འཛིན་སྨན་སྦྱོར་པའི་ལག་ཁྱེར་བཀལ་བ་་་་་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་གཙོ་གནད་དུ་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་པ་མ་ཟད།སྨན་་་་་བཅོས་མཛེས་བཟོ་དང་བོད་སྨན་འཁོར་རྒྱུག་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་་་་་་ཆེད་དོན་བཅོས་སྐྱོང་ཡང་བྱས་པ་རེད།